

# odgovornost i brak



**Trajanje:** 70 minuta

**Radni materijali:** listovi papira, olovke, boje, listići za svakog sudionika, tablica za svakoga

**Metode rada:** individualni, u skupini

**Oblici rada:** razgovor, pisanje, stvaralačko izražavanje...

---

## MOLITVENI POČETAK (1 min)

Krenuti putem bračnog zvanja znači učiti se vjenčanoj ljubavi dan za danom, godinu za godinom: ljubavi po duši i tijelu, ljubavi koja je 'strpljiva, dobrotiva, ne traži svoje, ne misli o zlu: ljubavi koja se znade 'suradovati istini', ljubav koja 'sve trpi'.

*Ivan Pavao II. mladima – Rim, Cvjetnica 1985. god.*

---

## MOTIVACIJA (25 min)

>>> Podijeliti grupu u nekoliko manjih skupina za radni zadatak.

Vaš je zadatak izgraditi model bračne kuće od ovih cigli. Budite oprezni i razmislite koje ćete elemente staviti u temelje kuće, koji će biti noseći zidovi? Što predstavlja za uljepšavanje kuće, a što se može odbaciti kao građevinski otpad? Koje elemente još morate pribaviti?

|                  |             |        |              |            |
|------------------|-------------|--------|--------------|------------|
| SMISAO<br>ŽIVOTA | SLOBODA     | SVAĐA  | SIGURNOST    | NJEŽNOST   |
| UVAŽAVANJE       | SEKSUALNOST | USPJEH | ZAŠTIĆENOST  | POVJERENJE |
| VEZANOST         | ZAJEDNIŠTVO | LJUBAV | SAMOSTALNOST |            |

>>> Čak bi bilo zanimljivo da moraju od kartona sastaviti kutiju kao kućicu. Možda će netko veću, netko manju, a i to nešto govori. Predviđeno vrijeme trajanja je 15-ak minuta. Kada svi budu gotovi predstave svoj model kuće i obrazlože, a zatim se nastavlja.

---

### KRATKO IZLAGANJE (30 min)

Na prvim stranicama Biblije nailazimo na govor o različitosti muškarca i žene i to upravo u kontekstu stvaranja. Bog stvara čovjeka na svoju sliku – kao muško i žensko. Oba spola jednakog su dostojanstva. Čovjek je stvoren od Boga kao muško i žensko u različitosti međusobne ljubavi. Ima li nešto od ovih ciglica da bi bilo pridržano samo jednom spolu? Ne.

Biblija i Starog i Novog zavjeta veoma iskreno i duboko promatra čovjekovu spolnost, a time i ljubav. Nema pretjerivanja, uljepšavanja, nema kiča. Sveto pismo jasno upozorava i na pozitivne i na negativne pojave vezane uz čovjekovu spolnost. Spolnost kao takva je pozitivna ukoliko odgovara čovjekovoj naravi (prirodi). Prirodna je ljubav prema suprotnom spolu, a svoje puno ispunjenje nalazi u posvećenoj bračnoj zajednici. Prije svega, trebamo se pitati kako definirati brak? Nastavite rečenicu: **Brak je...**

>>> Nakon što napišu, čujemo mišljenja, komentiramo pa nastavljamo.

Brak je intimna zajednica života i ljubavi koju je Stvoritelj utemeljio i providio vlastitim zakonima. Sazdaje se bračnim savezom, tj. neopozivim pristankom. Taj je savez jedinstven i nerazrješiv. (...) Evo nekih dijelova Svetog Pisma i dio iz Dokumenta II. Vatikanskog sabora (Gaudim et spes) koji nam pobliže govore o braku i tumače ga. Pokušajte dati odgovore i pojašnjenja na zadane tekstove.

### **Ef 5, 21-31**

*Podložni budite jedni drugima u strahu Kristovu! Žene svojim muževima kao Gospodinu! Jer muž je glava žene kao i Krist Glava Crkve – On, Spasitelj Tijela. Pa kao što se Crkva podlaže Kristu, tako i žene muževima u svemu! Muževi, ljubite svoje žene kao što je Krist ljubio Crkvu te sebe predao za nju da je posveti, očistivši je kupelji vode uz riječ te sebi predvede Crkvu slavnu, bez ljage i nabora ili čega takva, nego da bude sveta i bez mane. Tako treba da i muževi ljube svoje žene kao svoja tijela. Tko ljubi svoju ženu, sebe ljubi. Ta nitko nikada ne mrzi svoga tijela, nego ga hrani i njeguje kao i Krist Crkvu. Doista, mi smo udovi njegova Tijela! Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu; dvoje njih bit će jedno tijelo.*

**Tumačenje Pavlova odnosa između muža i žene!**

**Koliko se Pavlovo tumačenje slaže s odnosima u suvremenom braku. Pojasniti!**

**Bračna ljubav, znak ljubavi Krista i Crkve – objasniti!**

## **Mk 10, 2-9**

*A pristupe farizeji pa, da ga iskušaju, upitaše: »Je li mužu dopušteno otpustiti ženu?« On im odgovori: »Što vam zapovjedi Mojsije?« Oni rekoše: »Mojsije je dopustio napisati otpusno pismo i – otpustiti.« A Isus će im: »Zbog okorjelosti srca vašega napisa vam on tu zapovijed. Od početka stvorenja muško i žensko stvori ih. Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu; i dvoje njih bit će jedno tijelo. Tako više nisu dvoje, nego jedno tijelo. Što dakle Bog združi, čovjek neka ne rastavlja!«*

**Na čemu se temelji nerazrješivost braka?**

**Je li Bog od početka zamislio brak kao nerazrješivu zajednicu? Objasniti odgovor!**

**Objasniti Isusove riječi: „Zbog okorjelosti srca“!**

## GS 50

Brak i bračna ljubav su po svojoj naravi usmjereni prema rađanju i odgoju potomstva. Djeca su, bez sumnje, najdragocjeniji dar braka i uvelike pridonose dobru samih roditelja. Sam Bog, koji je rekao: »nije dobro da čovjek bude sam« (Post 2,18) i koji je čovjeka od početka stvorio kao muško i žensko (usp. Mt 19,4), htio mu je udijeliti neko posebno sudioništvo u svome stvarateljskom djelu: on je blagoslovio muža i ženu i rekao im: »Rastite i množite se« (Post 1,28). Prema tome, pravo njegovanje bračne ljubavi kao i sva narav obiteljskog života što otuda proizlazi – ne zanemariivši ostale svrhe braka – idu za tim da supruge učine odlučno spremnima da surađuju s ljubavlju Stvoritelja i Spasitelja, koji po njima iz dana u dan umnožava i obogaćuje svoju obitelj. U toj dužnosti prenošenja i odgajanja ljudskog života što treba smatrati njihovim svojstvenim poslanjem, supruzi znaju da su suradnici ljubavi Boga Stvoritelja i na neki način njezini tumači. Stoga će ispuniti svoju zadaću s, ljudskom i kršćanskom odgovornošću i s poučljivim poštovanjem prema Bogu; sporazumno će i zajedničkim nastojanjem stvoriti sebi ispravan sud imajući pred očima svoje osobno dobro i dobro već rođene djece ili djece za koju predviđaju da će se još roditi; prosudit će i materijalne i duhovne prilike svoga stanja; vodit će, konačno, računa o dobru obiteljske zajednice; o potrebama vremenitog društva i same Crkve. U krajnjoj liniji taj sud moraju donijeti sami bračni drugovi pred Bogom. No kršćanski supruzi neka budu svjesni da u načinu svoga postupanja ne mogu raditi samovoljno, nego su uvijek obavezni slijediti svoju savjest, koju treba uskladiti s Božjim zakonom; neka rado slušaju crkveno Učiteljstvo, koje taj božanski zakon pravovaljano tumači u svjetlu Evandjelja. Taj božanski zakon pokazuje puno značenje bračne ljubavi, štiti je i pokreće prema njenom uistinu ljudskom savršenstvu. Na taj način kršćanski supruzi, pouzdavajući se u Božju providnost i njegujući duh žrtve, dok s dubokim osjećajem ljudske i kršćanske odgovornosti služe prenošenju života, oni slave Stvoritelja i teže k savršenosti u Kristu. Među supruzima koji na taj način ispunjavaju zadaću koju im je Bog povjerio, treba posebno spomenuti one koji razboritim i zajedničkim dogovorom velikodušno prihvaćaju da dostojno odgoje i brojniju djecu. No brak nije ustanovljen samo za rađanje djece. Sama naime narav nerazrješivog saveza među supruzima, kao i dobro djece, zahtjevaju da i međusobna ljubav bračnih drugova zauzme mjesto koje joj pripada, da napreduje i dozrijeva. Zbog toga i kad nema djece, često puta

tako željkovane, brak ostaje kao zajednica i zajedništvo čitavog života i zadržava svoju vrijednost i nerazrješivost.

**Koju ulogu (osim roditeljske) dobivaju supružnici rađanjem novih života?**

**Mislite li da svako dijete treba biti plod bračne ljubavi? Zašto?**

**Kako djeca doprinose dobru samih roditelja?**

*>>> Dati im slobodno 10-ak minuta da pokušaju dati odgovore i pojašnjenja, zatim nastaviti.*

Molim vas da svaka skupina iznese rezultate svoga rada.

*>>> Nakon toga prokomentirati pa nastaviti.*

Vjerujem da ćete se sa mnom složiti da je u braku ipak najvažnija ljubav. Bez ljubavi nema ništa. Prava ljubav je i trajna i vjerna, ona se uistinu ostvaruje u braku, kada se dvoje ljudi zaklinju na vjernost u dobru i zlu, zdravlju i bolesti. Zato Crkva naučava da bi spolni odnos trebao biti pridržan za brak. Kako se odnosim prema sebi, svome tijelu, ali i prema drugoj osobi. Brak je ostvarenje zajedništva muškarca i žene, na duhovnoj, duševnoj i tjelesnoj razini. Ukoliko ne postoji taj preduvjet za seksualni odnos, a to je istinska i prava ljubav - vjerna i trajna - tada ona može postati sila koja razara, a ne ujedinjava. Rađa ljubomoru, posesivnost, nepovjerenje prema osobama suprotnog spola. Među mnogima koji nepromišljeno i brzopleta ulaze u seksualne odnose i mijenjaju partnere javljaju se upravo te

posljedice - nepovjerenje prema svim osobama suprotnog spola, nesposobnost za stvaranje iskrene i trajne veze.

Čovjek je pozvan na ljubav i sebedarje i to se u potpunosti ostvaruje u braku. I KKC o bračnoj ljubavi kaže sljedeće.

*2360 Spolnost je usmjerena k supružničkoj ljubavi muškarca i žene. U braku intimna tjelesnost supružnika postaje znak i zalog duhovnog zajedništva. Između krštenika ženidbene veze su posvećene sakramentom.*

*2361 "Spolnost, kojom se muž i žena jedno drugomu predaju činima svojstvenim i isključivim supružnicima, nije nešto tek biološko, već zadire u samu jezgru ljudske osobe kao takve. Ona se na uistinu ljudski način ostvaruje jedino ako je sastavni dio ljubavi kojom se muž i žena potpuno zalažu jedno za drugo sve do smrti": Tobija ustade s postelje i reče: "Ustaj, sestro, molimo se da nam se Bog smiluje". Onda se Tobija počeo moliti: "Blagoslovljen da si, Bože naših otaca (...). Ti si stvorio Adama i dao mu pomoćnicu Evu: od njih je proizašao ljudski rod. Ti si rekao: 'Nije dobro da čovjek bude sam; načnimo mu pomoćnicu sličnu njemu'. Gospode, ne uzimam zbog pohote ovu svoju sestru, nego iz prave ljubavi. Smiluj mi se i učini da s njom doživim starost". I zajedno rekoše: "Amen, amen". I zaspashe oboje te noći (Tob 8, 4-9).*

*2362 "Čini kojima se supruzi međusobno u čistoj intimnosti sjedinjuju jesu časni i dostojni. Kad se vrše na doista ljudski način, izražavaju i produbljuju međusobno darivanje, kojim se supruzi, u radosnoj zahvalnosti, uzajamno obogaćuju". Spolnost je vrelo radosti i zadovoljstva: Sam Stvoritelj (...) je odredio da u tom posvemašnjem uzajamnom fizičkom darivanju supružnici osjećaju užitak i zadovoljstvo tijela i duha. Supružnici, dakle, ne čine nista zlo tražeći taj užitak i uživajući u njemu. Oni prihvaćaju što im je Stvoritelj namijenio. Ipak, supružnici moraju znati držati se granica prave umjerenosti. 2363 Sjedinjenjem supružnika ostvaruje se dvostruki cilj ženidbe: dobro samih supružnika i prenošenje života. Ta se dva značenja ili vrijednosti ženidbe ne mogu odvojiti, a da se ne oslabi duhovni život ženidbenih drugova i kompromitiraju dobra braka i budućnost obitelji. Bračna ljubav između muža i žene stavljena je tako pod dvostruki zahtjev vjernosti i plodnosti.*

O samoj ženidbi kao sakramentu govorit ćemo u sljedećoj katehezi. Taj čin je vrhunac prihvaćanja odgovornosti za vlastiti život i za život osobe pokraj sebe. Bračna ljubav po svojoj naravi teži da bude plodna. Crkva uči da „svaki bračni čin mora ostati otvoren za prenošenje

života“. Taj zahtjev se temelji na neraskidivoj vezi dvojakog značenja spolnog čina koju je Bog ustanovio, a to je sjedinjenje i rađanje. Bog je čovjeku dao sposobnost da spolnim činom stvara novi život. Supružnici su tako nasljednici Boga Stvoritelja. To je njihova odgovornost.

### **AKTUALIZACIJA (10 min)**

Kada govorimo o odgovornosti u braku ona bi trebala biti jednaka. U braku supružnici trebaju o svemu odlučivati zajedno. Koje to odluke moraju donositi zajedno? Pokušajte ih navesti i obrazložiti! Dobro promislite!

*>>> Kada to naprave, svatko svoje izlaže, komentiramo pa animator zaključuje.*

Sasvim sigurno iz svega što smo danas čuli, o svemu o čemu smo razmišljali i razgovarali, možemo biti sigurni da je brak jedna velika odgovornost. To je trajno opredjeljenje za drugu osobu, to je trajno umiranje sebi da bi se u nama očitovala ljubav! To je napor koji moram uložiti da bi druga osoba bila sretna, to je jedini način da ljubavi pokažem ljubav. Nakon svega, treba se pitati koliko si sposoban živjeti za drugog, koliko si spreman prihvatiti odgovornost za drugog, koliko si spreman ljubiti i biti ljubljen i koliko si ustrajan u odluci koju doneseš. Za brak je potrebno dobro promisliti, što mi on sve donosi, što mi nudi i kako se u njemu najbolje mogu ostvariti. I kad se odlučim na taj korak, potrebno je ustrajati u odgovornosti za takav život. A u tome mi sigurno može pomoći molitva. I to molitva za ustrajnost, molitva za poniznosti, za razumijevanje... zajednička molitva.

---

### **MOLITVENI ZAVRŠETAK (3 min)**

Bože, najljepše što možemo reći o tebi jest: ti si ljubav. Sva ljubav na ovome svijetu samo je odsjaj tvoje ljubavi. Može se ostvariti potpuna sreća u tome da se drugoga usrećuje i dubok osjećaj da primamo sreću od drugoga. Zahvaljujemo ti što cijelim svojim bićem možemo jedni drugima pokloniti ljubav kada si pripadamo u braku. Očuvaj nas od sebeljublja. Podaj nam da svoju ljubav uvijek mjerimo po tvojoj ljubavi. Amen.